

VIA ART

FELANITX, OCTUBRE 2009

Dipòsit legal: PM-509-2010.

Text: Antoni Bennàssar Roig i Juanjo Oliva.

Correccions: Maria Magdalena Mascaró.

Disseny i impressió: Gràfiques Llopis.

Fotos: Fotografia Bennàssar, Foto Sierra i Foto Jaume Monserrat.

L'alegria justa

Pots beure una copa de vi o dues, si vols. Et donaran el punt just que activa la percepció sense anul·lar la voluntat. Beu-ne una copa o si vols dues, però no moltes més. Et donaran l'alegria justa. El punt d'equilibri convenient per estimular els sentits, rebre les sensacions de l'entorn una mica amplificades, com si s'hagués pujat el volum del món. A punt per captar a través de la copa, el pols del temps, la pulsio de l'aire. Estàs a punt per gaudir de la bona companyia, la conversa fluida, la mà amiga.

Davant la copa de vi pots captar les seves sensacions. Talment com els artistes d'aquesta exposició que capten l'art del vi i expressen l'art a través del vi. Per què no fer art nosaltres des de la copa de vi? Un art íntim i immediat, per tu i el teu entorn, per la bona companyia, per la conversa fluida, per la mà amiga.

Alces lentament la copa i captes la brillantor del vidre i els reflexos del vi quan gira i balla hi balla a dintre. A contrallum descobreixes els colors: el liles, els blaus, els vermells, els grana del que diem vi negre; el roses del rosat o la transició del verd al groc, del groc al verd del vi que en diem blanc. Et puja la flaire del vi i encara que intentis distingir els seus components olores tots mesclats l'aroma amable de la fruita, els matisos de la fusta. I, finalment, el gust suggerent i difícil de preveure de cada botella. Et sents immers en l'harmonia entre vi i món, entre sensació i desig.

Veus el vi i hi hauríem de veure la terra conrada i el cep que alça el cap perseguint pluges i llums. Olores el vi i hi hauríem de sentir l'olor del carros antics carregats de portadores. Beus el vi i hi hauríem de veure la vinya i el pagès que extreuen la llacor de la terra. Talment l'artista que transforma matèries en art, imaginacions en obres concretes, ens sentirem participants d'una harmonia personal eloqüent que transforma la matèria i ens transforma a nosaltres.

Hem begut una o dues copes, no moltes més. Som al punt exacte on brolla esplendorosa la bona companyia, la conversa fluida, la mà amiga, la confiança.

Antoni Bennàssar Roig

President del CRDO Pla i Llevant de Mallorca

MÍSTICA AGRÀRIA PREHISTÒRICA I BANQUET

Ciceró en el seu “De senectute” (Tractat sobre la vellesa) diu que el terme romà *convivium* (viure plegats) és més apte per indicar un convit que el que usen els grecs, que ho anomenen *symposion* (beure plegats). El *convivium* dels romans expressava la idea d'unitat fraternal entre les parts mentre que el *symposion* dels grecs feia la impressió de referir-se únicament a l'actor d'ingerir vi, de beure amb algú.

Sense dubte aquest algú, com podem gaudir en el “rialler i barroc concert per a instruments de vent”, com ho qualifica Luís Castro Noriega en la seva introducció al diàleg *El banquet escrit per Plató*, no és un qualsevol. En el diàleg, els interlocutors se serveixen del vi per parlar d'amor, i els comensals són, entre altres, ni més ni menys que Sòcrates, Pausanias, Eryxímac, Aristòfanes o Alcibiades. Tots homes. És alarmant l'absència de dones. Els banquets eren els llocs ideals per exercitar l'areté masculina i les reunions de bevadors eren corrents en el “pla d'estudis” de l'Acadèmia. Les dones eren considerades a l'Atenes d'aquella època, mares dels fills.

Si ens retrotraïem a la mística agrària des de la prehistòria, els banquets tenien lloc vora les mateixes tombes, perquè el difunt pogués gaudir amb l'excés vital desencadenat arran d'ell. El banquet col·lectiu, aleshores, representava la concreció d'una energia vital; un festí amb tots els seus excessos, que implicava la commemoració dels morts i les festes agrícoles, a les quals les dones venien a ser, malauradament, mers agents.

No obstant això, la figura de la dona constitueix l'eix central que posa en moviment la roda que fa girar l'estret vincle entre les estacions de l'any i la terra llaurable, propiciant amb la seva presència una bona collita, una bona recol·lecció dels béns que la Natura, amb miraments, atorga.

Grecs i romans associaven la dona a la gleva, terròs de terra que s'aixecava amb l'arada. En els mites, Esquil ens diu que Edip s'atreví a sembrar en el solc sagrat on ell havia estat format i a plantar-hi un cep sangonós (cep en menstruació) *Els set contra Tebes*. L'assimilació de la dona i del solc llaurat i la de l'acte generador amb el treball agrícola està molt estès. Un testimoni freqüent d'aquesta relació la podem descobrir en l'arat-amat dels autors llatins.

Mircea Elíade en el seu fabulós llibre *Tractat d'Història de les Religions* ens avisa que en la totalitat de les cultures que conformen el nostre planeta, es distingeix una síntesi místico-ritual: la identificació de la dona i de la terra llaurable i la identificació del fal·lus i de l'arada, conjurant, d'aquesta manera feina agrícola amb acte generador.

La dona, no obstant això, no està limitada a complir meres funcions de terra llaurable i més tard generadora. Tot seguint Elíade, la dona-terra és reutilitzada tantes vegades com sigui possible, com ho pugui ser la terra-dona: La dona, per afavorir una bona collita, brinda la seva camisa menstrual als camps o rega els solcs amb algunes gotes de llet del seu pit o sembra de nit completament nua, mentre mormola: "Senyor, estic nua, beneïu la meua collita". De fet, en casos de sequera, les dones corrien nues pels camps a fi de despertar la virilitat del cel i provocar les pluges.

La reutilització de la terra i la seva figura en dona du a adquirir certs caires aberrants, per exemple, durant les Lupercalies, festes populars de l'antiga Roma celebrades anualment (15 de febrer) en honor del déu Lupercus (Pan) protector del camp i del ramat, les al.lotes eren públicament magrejades pels al.lots perquè aquestes arribassin a ser fecundes. En aquest tipus de festes, per altra part, s'entén que la dona és, com la terra, una prostituta a la qual es dirigeixen les més violentes obscenitats i impropis perquè no dubti en satisfer allò que l'home-arada desitja: posseir-les. Com apunta Mircea Elíade, no són més que commemoracions d'allò que es produí *in illo tempore* quan les herbes, el blat, la vinya, etc., germinaren de la sang d'una criatura mítica sacrificada ritualment.

Els llibertinatges habituals de les festes de les collites foren estigmatitzats per molts concilis, entre ells el d'Auxerre al 590, i per nombrosos autors de l'Edat Mitjana, però continuen encara en els nostres dies, a certes regions del nostre planeta.

Menyspreada fins a tal punt, cap dona no bevia el vi que Agató oferia als seus excelsos contertulians, després d'haver rebut un premi per la seva primera tragèdia. Ni tan sols cap dels allí reunits s'aproximà amablement en els seus respectius discursos, a la dona o la terra d'on provenia aquell vi resinós que es bevia.

Juanjo Oliva

VIART

JAUME CANET

Jaume Canet Adrover

Felanitx 1966

INDIVIDUALS:

- 1986 "Ferros a baix de l'església". Felanitx, Mallorca.
- 1986 Celler d'art Salvatgi Serrano. Blanes, Girona.
- 1987 "Quatre ferros". Call Vermell. Felanitx, Mallorca
- 1992 Torre de Ses Puntetes. Manacor, Mallorca.
- 1993 Ermita de Sant Blai. Campos, Mallorca.
- 1994 "Flors carnívores". Call Vermell. Felanitx, Mallorca.
- 1996 "Pans i ferros" instal·lació. Call Vermell. Felanitx. Mallorca.
- 2000 "Talent, talqual". Es Gurugú. Felanitx, Mallorca.
- 2004 "Arbres". Casa de Cultura. Felanitx, Mallorca.
- 2005 Seleccionat pel monument commemoratiu al mestre Eak Tai Ahm. Ajuntament de Palma i Govern de Gyhonggy.
- 2005 "Més arbres". Fundació Àngels Planells. Blanes, Girona.
- 2006 "Arbres". Casa de Salvador Pastor. Felanitx, Mallorca.
- 2006 Il·lustracions pel llibre "El bestiari" d'Apolinaire.
- 2007 "Gargolea" per la Cooperativa d'Ensenyament Es Lledoner. Felanitx, Mallorca.
- 2007 "Arbres i més", individual. Ca na Joana Font. Fires de Llucmajor, Mallorca.
- 2007 Façana del celler d'Ànima Negra. Felanitx, Mallorca.
- 2008 Gran Trofeu Son Pardo. Ciutat de Mallorca.
- 2009 "Flors", individual. Ca na Joana Font. Fires de Llucmajor, Mallorca.

COL·LECTIVES:

- 1983 Bar Mil i Un. Felanitx, Mallorca.
- 1984 Premi concurs de disseny Ciutat de Palma. Mallorca.
- 1987 Instal·lació al Parc de la Mar. Palma de Mallorca.
- 1987 "Camins II". Fundació La Caixa de Barcelona. Girona.
- 1988 "El temps i l'art". Felanitx, Mallorca.
- 1988 Intervencions escultòriques a diversos locals de Blanes. Girona.
- 1990 Intervenció escultòrica Bar Distrito. Palma de Mallorca.
- 1993 Bar Els Tamarells. Portocolom. Mallorca.
- 1993 "En tres dimensions". Torre dels Enagistes. Manacor, Mallorca.
- 1995 Galeria Joanna Kunstmann. Santanyí, Mallorca.

- 1997 Església vella de Calonge. Santanyí, Mallorca.
- 1998 Sala Pelaires. Palma de Mallorca.
- 1998 Sala Quàsars. Manacor, Mallorca.
- 1998 Es Gurugú. Felanitx, Mallorca.
- 2000 "En projecte (V)". Torre de Ses Puntetes. Manacor. Itinerant: Illes Balears, Barcelona.
- 2000 Galeria Es Porxo. Campos, Mallorca.
- 2001 "Cayendo del cuadro". Sala Kunstkanzlei. Viena, Àustria.
- 2001 "El erotismo en la plástica de Mallorca". Auditori Sa Màniga. Cala Millor. Itinerant: Illes Balears, Barcelona.
- 2002 Ermita de Sant Blai. Campos, Mallorca.
- 2002 Galeria Espai. Cas Concos, Felanitx. Mallorca.
- 2002 Muestra escultòrica "Revista D.P." Palma de Mallorca.
- 2002 "V Mostra d'escultura". Santa Maria del Camí, Mallorca.
- 2003 "Sitzen-istzen-zen ist-in zest". Kunstkanzlei. Viena, Àustria.
- 2003 Centre Cultural Can Oms. Petra, Mallorca.
- 2004 "Art emergent II". Torre de Ses Puntetes. Manacor. Itinerant: Illes Balears, Barcelona.
- 2005 Galeria Adaya, centre d'art contemporani. Alaró, Mallorca.
- 2005 "O d'oxigen". Cas Pellers. Binissalem, Mallorca.
- 2005 "Escultura contemporània de les Illes Balears". Torre dels Enagistes. Manacor. Itinerant: Illes Balears, Barcelona.
- 2005 "Orf Seitenblicke". Kunstkanzlei. Viena, Àustria.
- 2006 Galeria Miquela Nicolau. Felanitx, Mallorca.
- 2007 "El jardí de les quimeres". Call Vermell. Felanitx, Mallorca.
- 2009 "Nit de l'art". Casa de Cultura, Can Prohens. Felanitx, Mallorca. Itinerant.
- 2009 "ViArt". Casa de Cultura, Can Prohens. Felanitx, Mallorca. Itinerant.
- 2009 Kunst-kanzlei Retrospektive - Domenighaus, Keplerplatz, 11oo Wien.

JAUME CANET

A PARRA, 2009
Ferro forjat i soldadura
116x69 cm

Artistes i autoritats de l'Ajuntament el dia de la inauguració.

Agraïments: Armero i Adrover, Vi d'Auba, Ànima Negra Ramaders Agrupats, El Zagal, Can Manxa, Galletes Quely, Fotografia Bennàssar, Foto Sierra, Foto Jaume Monserrat.

